

LIBRIS

We know
books

KOSTAS G. PANAGÓPOULOS

Mic Pateric
al părintelui
Anania Kousténis

Cuvinte duhovnicești

Traducere din limba greacă
pr. Cătălin Dobri

editura
Σοφία

București

Cuprins

Apoftegmele părintelui Anania Kousténis.	5
Scurtă biografie.	7
În loc de prolog.	9
Nu s-au închis rănilile lui Hristos, știati?	13
Veacul dragostei provocatoare a lui Dumnezeu ..	16
Acest înflăcărat Îndrăgostit de om	18
Sfinții umblă printre noi și sunt înarmați cu dragoste	22
Se străduia să-și ascundă harismele, dar acestea îl trădau	26
Clipele în care închidea ochii	33
Te transpunea în atmosfera Sfântului Duh	37
Știa să păstorească omul ca persoană unică.	44

Cuvinte duhovnicești ale părintelui Anania Kousténis

Despre Preadulcele Iisus Hristos.	49
Despre rugăciune.	54
Despre creștini	57

Despre erezie	59
Despre Preasfânta Născătoare de Dumnezeu	60
Despre mândrie și invidie.....	64
Despre dragoste	67
Despre egoism și mândrie	71
Despre suflet și despre veșnicie.....	72
Despre post.....	75
Despre sfinți	77
Despre om.....	88
Despre deșertăciune și despre bogăție	91
Despre răbdare.....	95
Despre Biserică și pastorație.....	98
Despre nedreptate și osândire	103
Despre dumnezeiasca Înviere a lui Hristos	105
Despre smerenie.....	106
Despre viața conjugală și despre sfințenia familiei.....	108
Despre slujirea lui Dumnezeu	111
Despre lucrare.....	113
Despre păcat și pocăință	114
Despre pace.....	117
Despre dumnezeiescul har.....	118
Despre Dumnezeiasca Euharistie	119
Despre credință	120
Despre milostenie și singurătate	124
Despre ascultare.....	127

Despre liniște și blândețe	128
Despre Sfânta Evanghelie.....	129
Despre iertare și mărinimie	130
Despre libertate	132
Despre lectură.....	135
Despre epoca contemporană	136
Despre avorturi	141
Despre fapte bune	142
Patriotismul și elinismul părintelui Anania.....	145
Despre elenism și despre Elada.....	148
Despre limba și literatura greacă.....	156
Despre Bizanț și despre Constantinopol	161
Despre eroi și mari conducători.....	166

Nu s-au închis rănilile lui Hristos, știati?

„Ne ține în iubitele Sale mâini, pironite pe Cruce, și ne spune: «Ia priviți aici! Priviți și picioarele Mele, priviți și coasta Mea.» Nu s-au închis rănilile lui Hristos, știati asta? Nici nu sunt pe cale să se închidă, spun Părinții. Când vom merge la viața cea veșnică, Hristos ne va arăta rănilile Sale și ne va spune: «Priviți, cât de mult v-am iubit și cât de mult vă iubesc!» Asta pentru că omul este plăsmuit pentru dragoste și nu poate trăi fără ea. În tot ceea ce facem, dragostea o căutăm. Numai că am apucat pe drumul greșit – iar acesta se numește păcat. Faptul că păcătuesc înseamnă că greșesc în ceea ce privește scopul, nu îmi ating țelul, «nu nimeresc», cum se zice în popor.”

Hristos este eroul desăvârșit și împlinește tot ceea ce îi lipsește omenirii. Crucea lui Hristos „face toți banii”, ea ne-a deschis porțile Raiului.

S-a coborât să sufere și să ne mântuiască, deși putea să evite asta. Eroul nu evită, se implică, pierde, cheltuiește, jertfește, iar, în final, câștigă. Dacă va fi nevoie, va găsi o nouă cale pentru a-și da chiar și căptușeala hainei, pentru că, oricum, toți banii Lui i-a dat deja.

Părintele Anania era un astfel de viteaz. Părintele era neiubitor de bani, milostiv în adevăratul sens al cuvântului. I-a împrumutat mereu pe ceilalți, ca și cum ar fi fost o bancă vie. Purta rasă, vorbea harismatic, avea barba și părul albe.

„Nu am mai cunoscut vreodată un astfel de om”, mărturisește părintele Siluan Ioannou, împreună-slujitor cu dânsul la parohie, un ajutor binecuvântat, însoțitorul lui vreme de mulți ani, fiu duhovnicesc și colaborator apropiat al bătrânului. „Își primea salariul, iar în două zile nu mai avea nimic. Cerceta mult să vadă cine are nevoie. Ne învăța să ne gândim bine mai întâi, să vedem cine are cu adevărat nevoie, cine are urgentă nevoie, care casă «arde» și trebuie stinsă cu apa milosteniei. Avea o rasă și un anteriu, o dulamă și un singur culion. La un moment dat, niște fii duhovnicești s-au gândit să-i facă un alt culion. Niciodată nu l-a purtat.”

Era un boier în *a da*, nu în *a da cu zgârcenie*; în *a lua câte puțin*, numai din politețe, să se vadă că ia și el, ca astfel noi să nu-l considerăm un mare sfânt.

Era, de asemenea, un arhonte al dragostei de semeni: „Să nu-i faci un asemenea rău, spunea, dă tot! Nu te zgârci! Dumnezeu ți-a dat de toate ca să le împarți și celor din jur și, astfel, să-ți revină ție, în așa fel încât lumea să se preschimbe într-o realitate plină de dragoste.”

Veacul dragostei provocatoare a lui Dumnezeu

„Omul care suferă numai cu dragoste se vindecă. Acesta este și motivul pentru care S-a răstignit Domnul. Altfel, nu se vindecă. Să nu te apuci să-l mustrî. Nu vei rezolva nimic. *Okay*-ul lui îl primești când îl iubești. Ce se întîmplă atunci? Se eliberează. Cum s-a eliberat tâlharul. S-a eliberat pe cruce, deoarece a auzit cuvintele lui Hristos: «Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac!» Așadar, ce sunt acestea? Sunt cuvinte mari, sunt cuvinte serioase. Tâlharul a auzit și a fost mișcat.” Tâlharul era răpus nu numai de piroanele crucii, ci și de viața lui de mai înainte, la fel cum este răpusă atîta lume, „deoarece ne obosește răul, ne obosește cel rău, ne obosește fărădelegea”. Vremea se sfârșește, „ajungem la final”, spunea părintele Anania, „cum a ajuns împăratul și prorocul David, spunând: «Sufletul meu n-a vrut să se mîngâie.» Nici măcar nu vrem să fim mîngâiați! În nici un fel!”

Se umple sticla și curge în bucătărie, curge pe podea, pe hol, ajunge în sufragerie, la canapeaua pe care se întinde omul să se uite la televizor. Când se termină programul, închide obloanele și nu vede că s-a scurs apa. „Mulți dintre semenii noștri ce fac?”, întreba bătrînul. „«Vreau ca seara, când merg să duc gunoiul, să mă arunc și pe mine la gunoi, să termin odată...» Ați auzit astfel de gânduri? Am auzit și noi. Toți le auzim.” Suntem oboseți de noi înșine atît de mult și atît de dur, încît, avînd în vedere în ce hal am ajuns, schimbăm pur și simplu canalul. „De aceea, unde s-a înmulțit păcatul a prisosit harul. Veacul acesta este veacul lui Dumnezeu, veacul Bisericii, veacul pocăinței.” Părintele Anania Kousténis spunea magistral că este *veacul dragostei provocatoare a lui Dumnezeu*. Mulți se vor întoarce, și deja se întorc, deoarece, într-un fel sau altul „toți vrem o îmbrățișare. Toți tânjim după o îmbrățișare. Această îmbrățișare este a lui Hristos, pe care ne-o pregătește la răspîntiile și în impasurile vieții noastre, și așteaptă. Atunci, dezamăgiți de toți și de toate, inclusiv de sinele nostru egoist, cădem în brațele lui Dumnezeu, cel puțin cei bine intenționați. Cădem fără condiții și fără limite”.

Acest înflăcărat Îndrăgostit de om

Nu numai o dată, ci de multe ori a insistat în omiliile sale asupra faptului că Hristos iubește într-un mod provocator și iartă fără limite. Smintitoarea Lui dragoste este o masă infinită care cântărește nesfârșite mii de kilograme. „Dragostea Sa este provocatoare și pentru demoni, și pentru cei drepți, și pentru cei evlavioși.” Este ca și când Hristos ar căuta cu lanterna în mâini, „în fiecare zi, cutreierând mahalalele lumii de pe pământ și nu numai, ca să-i afle pe oamenii Lui iubiți”. Într-un anume fel, este înnebunit după noi. Nu poate fără noi. Este Dumnezeu, și a existat, și poate să existe și fără noi, dar ne vrea pe noi, în chip smintitor, ne vrea pe noi, cei ce ne abatem de la calea Lui, deoarece Dumnezeu este Tatăl desăvârșit.

„Acest înflăcărat Îndrăgostit de om, spunea părintele Anania despre Dumnezeu. „Dacă am ști cât de mult ne iubește Domnul, am înnebuni de bucurie. De altfel, asta căutăm și vrem, ca

ceilalți să ne iubească, să aibă grijă de noi, să fim preferații lor, să nu ne certe, să fim răsfățați, cum spunea un părinte aghiorit contemporan. Or, Hristos ne oferă toate acestea în chip desăvârșit.” Bătrânul insista asupra faptului că zilele pe care le trăim aparțin epocii „oilor pierdute”, dar și dragostei smintitoare a lui Dumnezeu față de lume. Spunea în acest sens: „În zilele noastre grele, în care se duc lupte împotriva Ortodoxiei și a elenismului, s-a întâmplat un lucru paradoxal: multe suflete s-au deșteptat și au îmbrățișat Biserica și credința. Au început să întrebe despre Hristos, despre Maica Domnului și despre sfinți, să întrebe cu stăruință, să întrebe dintr-un interes sincer. Au început să postească, să se roage, să-L roage pe Domnul, să citească Sfânta Scriptură, să se spovedească și să se împărtășească. Toate acestea se întâmplă în țara noastră. Fiți atenți puțin, dacă aveți ochi și urechi duhovnicești, veți vedea ce lucru minunat se întâmplă și ce lucrare minunată se săvârșește.” Apoi încheia cu o forță de nestăvilit: „Hristos pe toate le biruiește!” Adică, biruiește pentru toți laolaltă și pentru fiecare în parte.

Conștientizarea prezenței Preadulcelui Iisus Hristos te face să dezertezi din regimentele din care făceai parte mai înainte. Este ca și când ai fi devenit, fără să-ți dai seama, soldat al lui Maxențiu, iar acum vrei să te alături lui Constantin. Procedăm astfel, deoarece și viețile noastre

sunt ca luptele de la Podul Vulturului și, uneori, schimbăm tabăra într-o clipită, deoarece ni se pare că armata din fața noastră strălucește. Ce îți mai rămâne să faci, sârmanul de tine, după ce l-ai întâlnit pe fratele tău pe drum, strălucind la față? Sunt eu nesăbuit? Ce mai aștept? „Strălucea Cinstita Cruce, răspândea lumină, nădejde și înviere, curaj și putere, frumusețe cerească. Ce s-a întâmplat atunci? Înainte să înceapă lupta dintre cele două tabere adverse, mulți dintre soldații lui Maxențiu, creștini sau necreștini, dar care erau oameni sinceri, văzând Cinstita Cruce, au fost atrași, înrobiți. Ce au făcut? Au dezertat.” Oamenii dezertează din armata păcatului, oricât s-ar spune că nu mai există creștini în lumea contemporană. „Au părăsit armata lui Maxențiu și au venit să se alăture armatei marelui Constantin.” Așa va înainta lumea până în ultimul ei ceas, chiar și dacă numai unul singur va fi cel care va dezerta până la sfârșitul veacului.

Subiectul legat de Dumnezeu prezintă ceva unic, deoarece unică este dragostea Lui pentru fiecare persoană în parte. Referitor la aceasta, părintele Anania Koustenis spunea: „Pentru El suntem unici.” El îi iubește pe George, pe Maria, pe Kosta, pe Sofia ca persoane distincte și complete. Iubește cu desăvârșită exclusivitate, în fiecare secundă unică din viața personală a fiecăruia dintre noi. „A fost un osândit pe dealul Golgotei, ca să devină osânditul fiecăruia dintre

noi.” Altceva este dragostea Lui și altceva este dragostea noastră egoistă de tip comercial, „îți dau, dă-mi”. „Vrem ca ceilalți să ne iubească nu mai pe noi, pe nimeni altcineva. Dacă vom vedea că îi mai iubesc și pe alții, vom îndura cu greu această situație. Hristos, însă, poate, în calitate de Dumnezeu și Om, să iubească pe fiecare dintre noi în mod unic”, devenind, astfel, „Cel mai apropiat dintre cei mai apropiați ai noștri”.